

Nieuwe ESPA checklist: ander- half jaar ervaring

Sinds begin 2015 is het nieuwe ESPA systeem in gebruik. Tegelijkertijd is ook de ESPA Gold Award geïntroduceerd. In dit artikel worden de ervaringen met het nieuwe systeem belicht.

TEKST **PETER MARTENS**

Sinds begin 2015 zijn veertien garages gekeurd met de nieuwe lijst, waarvan drie een Gold Award hebben ontvangen: de garage onder de Markthal in Rotterdam, de garage St.-Jan in Den Bosch en de Houtwal garage in Harderwijk.

Qua opzet is de nieuwe checklist ongeveer gelijk gebleven aan het oude systeem: verschillende hoofdstukken waarop een bepaald aantal punten gescoord moet worden, gecombineerd met een aantal verplichte minimumeisen. Het niveau van de criteria om de standaard ESPA te behalen is bij het nieuwe systeem en het oude systeem ongeveer gelijk. Dit was vanuit diverse Europese landen een belangrijke eis. Voor Nederland vormt de standaard ESPA eigenlijk een minimumniveau, waaraan elke nieuw gebouwde garage zou moeten voldoen. De standaard ESPA komt ongeveer overeen met de inrichtingseisen volgens NEN 2443 (voor zover van

toepassing). Om garages die duidelijk boven dit niveau uitsteken toch te kunnen honoreren, is de ESPA Gold Award in het leven geroepen.

De onderdelen waarop de garage wordt beoordeeld zijn:

- Verlichting: op de parkeervloer, bij de in- en uitritten, voetgangersruimten en betaalautomaten. De parkeervloer, gemeten naar gemiddeld lichtniveau en gelijkmatigheid, kan de meeste punten opleveren.
- In/uitrit: in- en uitrijgemak, veiligheid en informatie.
- Parkeervloer: vakbreedte, rijbaanbreedte, hinder door kolommen, geleiding en markeringen, schuin of haaks parkeren en mindervalideplaatsen.
- Hellingbanen: helling, breedte, bochten en stroefheid.
- Toegankelijkheid voor voetgangers: comfort en veiligheid van liften en trappen,

toegankelijkheid.

- Veiligheidstechniek: afsluitbaarheid, CCTV, intercom, bereikbaarheid personeel.
- Oriëntatie binnen en buiten de garage: herkenbaarheid, geleiding naar vrije plaatsen, bewegwijzering naar en binnen de garage, ook voor voetgangers
- Comfort en diversen: informatie, betaal mogelijkheden, toiletvoorziening, dekking radio en mobiele telefonie, aankleding van de garage
- Energie en milieu: energiebesparende voorzieningen met betrekking tot verlichting, E-laadpunten, deelauto's, verwerking afvalwater.

Voor een aantal beheersaspecten kunnen bonus- of maluspunten worden toegekend, bij voorbeeld de staat van onderhoud, zwerfvuil of aanvullende services.

De categorieën parkeervloer, verlichting en toegankelijkheid voetgangers kunnen de

meeste punten opleveren en tellen gezamenlijk voor ruim de helft van de totale beoordeling. Om een evenwichtige kwaliteit na te streven moet voor elke categorie een minimum score worden gehaald (40 procent van het theoretisch haalbare maximum), terwijl overall een gemiddelde van 50 procent uit het theoretisch maximum behaald moet worden om een standaard ESPA te behalen. Met een zwakke score in een bepaalde categorie kan dus door compensatie in andere categorieën toch een ESPA Award worden gehaald. Om voor een ESPA Gold Award in aanmerking te komen moet overall ten minste 65 procent worden gescoord en minimaal 50 procent in elke categorie.

PARKEERVLOER

Op de parkeervloer blijkt de combinatie van vakbreedte, rijbaanbreedte en kolomplaatsing soms aanzienlijk puntenverlies op te leveren. Vooral bij garages met een door de bovenbouw opgelegd kolommenstramien komt dit regelmatig voor. Dit pleit er voor om vooral bij parkeren onder andere functies als in de ontwerpfase de parkeergarage volwaardig mee te nemen, zodat het niet tot "parkeren tussen de fundering" komt.

VERLICHTING

Goede verlichting in de garage is belangrijk voor zowel de fysieke veiligheid (onderlinge zichtbaarheid van voetgangers en automobilisten) maar ook voor het gevoel van veiligheid. In principe moet het niet nodig zijn om in de garage de autoverlichting in te schakelen. De NEN2443 vereist een gemiddelde verlichtingssterkte van 75Lux op de vloer, met een gelijkmatigheidsindex (donkerste plekken opzichte van gemiddelde) van 0,5. De ESPA berekent de gelijkmatigheid als statistische standaardafwijking binnen tien metingen op de parkeervloer volgens een voorgeschreven raster (omvat parkeerplaatsen en rijbaan, pal onder en tussen verlichtingsarmaturen). Daardoor wordt een incidentele donkere plek op de parkeervloer minder sterk afgestraft. Deze combinatie van absoluut verlichtingsniveau en gelijkmatigheid blijkt in de praktijk best lastig. In sommige gevallen wordt een hoog gemiddeld verlichtingsniveau gescoord door concentratie van heel veel licht op een bepaalde plek, bij voorbeeld bij een doorgaande lichtlijn in het midden boven de rijbaan zonder verlichting boven de parkeervakken. Dan is de gelijkmatigheid slecht en worden daar geen punten gescoord. Bij in- en uitritten en betaalpunten kan de plaatsing van de verlichting ervoor zorgen

CHECKLIST



tra tredemarkering en anti slip)

dat het punt waar een kaart moet worden aangeboden in de slagschaduw van het apparaat of de persoon of voertuig zit. Dan vereist de plaatsing van parkeerapparatuur een afwijking van het ontworpen standaard verlichtingsstramien.

TOEGANKELIJKHEID VOETGANGERS

De toegankelijkheid en routes voor voetgangers binnen de garage blijkt in het algemeen goed op orde. De bewegwijzering buiten de parkeergarage –zowel voor voetgangers, maar soms ook voor autoverkeer– laat hier en daar echter te wensen over. Nieuw gebouwde openbare garages zijn in het algemeen voorzien van een lift en bij renovatie worden ook bestaande garages vaak voorzien van een lift. Trappenhuizen zijn niet altijd berekend op elkaar passerende voetgangers (minimaal 1,50 meter breed) of voorzien van veiligheidsvoorzieningen (ex-

ESPA ALS KWALITEITSVERBETERAAR

Met de ESPA keuring kunnen de keurmeesters veelal suggesties doen om op een relatief simpele wijze de score te verbeteren, waarmee ook de kwaliteit voor de bezoekers kan worden verbeterd. De ESPA checklist kan op de Vexpan website worden gedownload, zodat deze ook al voorafgaand door de exploitant kan worden getoetst en waar nodig verbeteringen aan de garage kunnen worden aangebracht.

KWALITEITSNORM

In bestekken voor ontwerp en bouw van nieuwe parkeergarages verschijnt steeds vaker de term "ESPA-waardig" of "ESPA-Gold-waardig" waardoor de ESPA als kwaliteitsnorm nadrukkelijk vorm krijgt.

PETER MARTENS, Vicevoorzitter Vexpan